

Серед вчених існують відмінні підходи до виділення типів, видів та рівнів стратегій сільськогосподарських підприємств. Наявність такої ситуації на думку Р. Ф. Бруханського унеможливує порівняння пропозицій авторів щодо удосконалення обліково-аналітичного забезпечення підприємств, оскільки відсутні теоретичні базиси для такого порівняння, що є однією із основних теоретико-методологічних перепон для побудови стратегічно орієнтованої системи обліку на сільськогосподарських підприємствах.

Література:

1. Абдалазиз М. М. Стратегии сельскохозяйственных предприятий для условий экономических кризисов / Абдалазиз М. М. // Вісник ХНАУ ім. В. Докучаєва. – 2013. – № 4. – С. 192–199.
2. Бруханський Р. Ф. Облік і аналіз у системі стратегічного менеджменту аграрного підприємництва : монографія / Р. Ф. Бруханський. – Тернопіль : ТНЕУ, 2014. – 384 с.
3. Бруханський Р. Ф. Аналіз вимог системи стратегічного менеджменту до побудови стратегічно орієнтованої системи бухгалтерського обліку / Р. Ф. Бруханський // Вісник Житомирського державного технологічного університету. – 2014. – № 1 (67). – С. 163-169.
4. Колесник В. М. Розробка стратегій розвитку аграрних підприємств [Електронний ресурс] / В. М. Колесник // Ефективна економіка. – 2009. – Режим доступу : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=19>.

Кононюк Тетяна

студентка групи ОПЗм-51

Тернопільський національний економічний університет

ІДЕНТИФІКАЦІЯ ГРУП СТРАТЕГІЙ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ ДЛЯ ЦІЛЕЙ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ЯК ІНФОРМАЦІЙНОЇ ОСНОВИ СТРАТЕГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Однією з основних вимог побудови системи бухгалтерського обліку як інформаційної основи системи стратегічного менеджменту підприємства, є необхідність врахування основних типів стратегій та видів, що виділяються до кожного з їх основних типів.

Зокрема, Дж. К. Шанк та В. Говіндараджан залежно від основних стратегічних акцентів (диференціація продукції та лідерство на основі витрат) визначили відмінності в управлінні витратами, що зумовлені існуючими відмінностями між стратегіями [4, с. 26].

Подібної позиції також дотримуються Г. Є. Крохічева та Н. Тарасьянц. На їхню думку, функціонування систем управління витратами, доходами і результатами на основі використання обліково-аналітичного забезпечення різко змінюється залежно від основного стратегічного позиціонування інституційної одиниці: лідерства за витратами, диференціації продукції. Слід зазначити, що Г. Є. Крохічева і Н. Тарасьянц виділили всього два види конкурентних стратегій, за якими відрізнятиметься система обліково-аналітичного супроводу стратегічного менеджменту.

Однак, на думку Р. Ф. Бруханського, даний перелік може бути розширений, наприклад, на основі використання класифікації конкурентних стратегій М. Портера [Портер М. Международная конкуренция / Майкл Портер. – М. : Междунар. отнош., 1993], що передбачає виділення п'яти основних стратегій (стратегія лідерства за витратами, стратегія диференціації, сфокусована стратегія низьких витрат, сфокусована стратегія диференціації, стратегія оптимальних витрат) [1, с. 52].

Відповідно до обраного типу або виду стратегії змінюється набір інформаційних моделей, необхідних для розробки, реалізації та контролю виконання стратегії, що зумовлює необхідність застосування окремих підходів для розробки обліково-аналітичного забезпечення стратегічного менеджменту залежно від типу або виду обраної стратегії. До того ж за умов існування різних інформаційних моделей приймаються різні види стратегічних рішень, що зумовлює існування різних поглядів на систему бухгалтерського обліку, яка має сприяти досягненню визначеної мети та реалізації обраної стратегії.

Згідно із загальною теорією стратегічного менеджменту, Т. М. Лапорте визначає три основні групи стратегій (табл. 1).

Із трьох розглянутих груп стратегій (табл. 1), згідно із розумінням сутності предмета бухгалтерського обліку, обліково-аналітична система підприємства на думку Р. Ф. Бруханського може використовуватись лише для мікростратегій, зокрема в частині проведення оцінки рівня конкурентного середовища та оцінки внутрішніх можливостей протидії загрозам, що виникають у зовнішньому середовищі підприємства [1, с. 53].

Основні групи стратегій

Назва групи стратегій	Характеристика групи стратегій
Макростратегії	Стратегії, що здійснюються урядом для вирішення зовнішніх загроз: прикордонного контролю, зміцнення активів, захисту та координації роботи в надзвичайних ситуаціях.
Мікростратегії	Стратегії, що реалізуються конкретними організаціями, щоб обмежити вразливість до порушення або запобігти конкурентам від використання організації як стартового майданчику для атак: оцінки вразливості в надзвичайних ситуаціях та забезпечення неперервності запланованих операцій.
Структурні стратегії	Стратегії, що реалізуються урядом спільно з основними приватними чи неурядовими організаціями, щоб мати справу з промисловою діяльністю на загальносекторальній або міжсистемній основі.

Таким чином, розглядаючи типи і види стратегій підприємств та особливості їх обліково-аналітичного забезпечення, слід враховувати, що вони відносяться до групи мікростратегій – стратегій функціонування конкретного підприємства у його зовнішньому середовищі.

Література:

1. Бруханський Р. Ф. Облік і аналіз у системі стратегічного менеджменту аграрного підприємництва : монографія / Р. Ф. Бруханський. – Тернопіль : ТНЕУ, 2014. – 384 с.
2. Бруханський Р. Ф. Причини необхідності розробки стратегічно орієнтованої системи обліку / Р. Ф. Бруханський // Економічний аналіз. – 2014. – Т. 16. – № 2. – С. 210-217.
3. Бруханський Р. Ф. Зміна управлінських парадигм як фактор розвитку бухгалтерського обліку: стратегічний аспект / Р. Ф. Бруханський // Облік і фінанси. – 2014. – № 3 (65). – С. 15-20.
4. Шанк Дж. Стратегическое управление затратами / Джон К. Шанк, Виджей Говиндараджан. – СПб. : «Бизнес Микро», 1999. – 288 с.